A TANTÁRGY ADATLAPJA

Szociálpszichológia II

Egyetemi tanév 2026-2027

1. A képzési program adatai

1.1. Felsőoktatási intézmény	Babeș-Bolyai Tudományegyetem, Kolozsvár
1.2. Kar	Pszichológia és Neveléstudományok Kar
1.3. Intézet	Alkalmazott Pszichológia Intézet
1.4. Szakterület	Pszichológia
1.5. Képzési szint	Alapképzés (licenc)
1.6. Tanulmányi program / Képesítés	Pszichológia (magyar nyelven) / Pszichológus
1.7. Képzési forma	Távoktatás (ID)

2. A tantárgy adatai

2.1. A tantárgy neve	**Szociálpszichológia II**			A tantárgy kódja	**PLM2414**
2.2. Az előadásokat tartó oktató - Tantárgyfelelős	Dr. Marschalkó Eszter Enikő, egyetemi adjunktus				
2.3. A szemináriumi / laboratóriumi / projekt tevékenységekért felelős oktató - tutor	Dr. Marschalkó Eszter Enikő, egyetemi adjunktus				
2.4. Tanulmányi év	2	2.5. Félév	4	2.6 Értékelés módja	Vizsga
2.7. Tantárgy rendszere	Kötelező		2.8. Tantárgy típusa		Szaktárgy

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszáma)

3.1. Heti óraszám- nappali képzés	4	amiből: 3.2. kurzus	2	3.3. szeminárium/ labor/ projekt	2
3.4. Félévi összóraszám: távoktatás	56	3.5.1. SI	69	3.6. AT (8) + TC (20) + AA (0)	28
		3.5.2. AI	28		

Az egyéni tanulási (SI) és önképzésre szánt (AI) idő leosztása:	**óra**
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása (AI)	28
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás	30
Szemináriumok / laborok, házi feladatok, portofóliók, referátumok, esszék kidolgozása	30
Tutorálás (szakmai tanácsadás)	3
Vizsgák	2
Egyéb tevékenységek	4
3.7. Az egyéni tanulás (SI) és az önképzési tevékenységek (AI) teljes óraszáma	**97**
3.8. A félév össz-óraszáma	**125**
3.9. Kreditszám	**5**

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1. Tantervi	Nincs
4.2. Kompetenciabeli	Nincs

5. Feltételek (ha vannak)

5.1. Az előadás lebonyolításának feltételei	BBTE elearning felülete (MsTeams)
5.2. A szeminárium / labor lebonyolításának feltételei	Nincs

6.1. A tanulmányi program elvégzése során elsajátított kompetenciák (a tantervből kell átvenni)

Szakmai kompetenciák	
Kompetencia kódja	**Kompetencia**
CP1	CP1. A pszichológia területének alapfogalmaival való műveletvégzés.
CP3	CP3. A pszichológiai problémahelyzetek és lehetséges megoldásaik kritikai értékelése.
CP6	CP6. A pszichológiára jellemző kapcsolatteremtés és interperszonális kommunikáció.
Transzverzális kompetenciák	
Kompetencia kódja	**Kompetencia**
CT3	CT3. A továbbképzési szükségletek önértékelése a szakmai kompetenciáknak a társadalmi környezet dinamikájához való igazítása érdekében.

6.2. A tanulmányi programra jellemző képzési eredmények (a tantervből kell átvenni)

A tantárgy által megcélzott tanulási eredmények		
Kompetencia kódja	**Ismeret és megértés (Knowledge and understanding)**	**Specifikus tudományos készségek (Specific academic skills)**
CP1	1. A végzett hallgató ismeri és megkülönbözteti a tudományos pszichológia főbb paradigmáit. 5. A végzett hallgató ismeri a motiváció, az érzelem, a személyiség, az intelligencia és a társas kapcsolatok fogalmát, és műveleteket végez velük.	3. A végzett hallgató ismeri és alkalmazza a tudományosan megalapozott pszichológiai paradigmákat.
CP3	1. A végzett hallgató helyénvalóan értékeli és elemzi az emberi viselkedést társas kontextusban. 2. A végzett hallgató kritikai gondolkodást tanúsít, az elméleti fogalmakat és az empirikus adatokat felhasználva a problémák megoldásában.	
CP6	1. A végzett hallgató helyénvalóan elemzi és értelmezi saját és mások viselkedését társas kontextusban. 5. A végzett hallgató a pszichológia technikáit és stratégiáit alkalmazza, figyelembe véve azon egyén, csoport és szervezet kulturális és fejlődési sajátosságait, amellyel kapcsolatba kerül.	
CT3		2. A végzett hallgató azonosítja a tudományosan hitelesített forrásokból származó információkat, és dolgozik velük. 3. A végzett hallgató e-learning platformokat és blended learning típusú tanulást használ személyes és szakmai fejlődéséhez.

7. Tárgy-specifikus tanulási eredmények

Ismeret és megértés (Knowledge and understanding)
1. A hallgató ismeri és magyarázza a csoportfolyamatokat, a társas normákat, a konformitást és a kiközösítést.
2. A hallgató ismeri és megkülönbözteti az előítéletre, a sztereotípiákra, a diszkriminációra, a csoportközi viszonyokra, a versengésre és a konfliktusra vonatkozó főbb elméleteket.
3. A hallgató ismeri és magyarázza a proszociális és az agresszív viselkedés meghatározóit.
4. A hallgató ismeri a szerelem és a párkapcsolat, az érzelmek, a kommunikáció, az attitűdök és a meggyőzés szociálpszichológiai megközelítéseit.
Specifikus tudományos készségek (Specific academic skills)

1. A hallgató a terület szaknyelvén megfelelően alkalmazza a szociálpszichológia elveit, elméleteit és alapvető módszereit.
2. A hallgató kritikusan és reflektíven elemzi a társas jelenségeket a tanult elméletek és empirikus kutatások alapján.
3. A hallgató többszintű elemzés alapján oldja meg a problémahelyzeteket, felmérve a megoldásokat és/vagy alternatívákat, és elkerülve a sztereotip megközelítéseket.

8. A tantárgy tartalma

8.1 AI, SI	**Didaktikai-tanulási módszerek**	**Megjegyzések**
I. modul. A csoport szociálpszichológiája. Normák, konformitás. Kiközösítés.	A handout és a tananyag célkitűzések, kulcsfogalmak, feladatok és szakirodalom megadásával segíti a tanulást. Az ismeretellenőrző kérdések és feladatok segítségével a hallgató egyénileg ellenőrizheti tudásszintjét. A tananyagok, a könyvészet és az útmutatók a Teams platformon érhetők el.	Az SI 25%-a. Kötelező: Smith & Mackie, 9. fejezet; opcionális: Baron & Byrne, 9., 12. fejezet; Hewstone & Stroebe, 13. fejezet
II. modul. Előítélet és sztereotípia. Diszkrimináció és csoportközi viszonyok. Versengés és konfliktus.	Egyéni tanulás a handout és a szakirodalom alapján; ismeretellenőrző kérdések és feladatok; az anyagok a Teams platformon érhetők el.	Az SI 25%-a. Kötelező: Smith & Mackie, 5., 14. fejezet; opcionális: Baron & Byrne, 6., 12. fejezet; Hewstone & Stroebe, 11. fejezet
III. modul. Proszociális viselkedés. Agresszív viselkedés.	Egyéni tanulás a handout és a szakirodalom alapján; ismeretellenőrző kérdések és feladatok; az anyagok a Teams platformon érhetők el.	Az SI 25%-a. Kötelező: Smith & Mackie, 12. fejezet; opcionális: Baron & Byrne, 10., 11. fejezet; Hewstone & Stroebe, 9., 10. fejezet
IV. modul. Szerelem és párkapcsolat. Az érzelmek szociálpszichológiája. Kommunikáció, attitűd, meggyőzés. Alkalmazások.	Egyéni tanulás a handout és a szakirodalom alapján; ismeretellenőrző kérdések és feladatok; az anyagok a Teams platformon érhetők el.	Az SI 25%-a. Kötelező: Smith & Mackie, 7-8., 11. fejezet; opcionális: Baron & Byrne, 3-4., 7-8., 13. fejezet; Hewstone & Stroebe, 6., 12., 14-17. fejezet
Könyvészet: **Kötelező:** Marschalkó, E. E. (2026). Handout. Smith, E. R., & Mackie, D. M. (2004). Szociálpszichológia (5., 7-8., 9., 11., 12., 13. fejezet). Osiris Kiadó. **Opcionális:** Baron, R. A., & Byrne, D. (2003). Social psychology (9th ed., Chaps. 4, 6, 7-8, 9, 10, 11, 12, 13). Allyn & Bacon. Hewstone, M., & Stroebe, W. (Eds.). (2007). Szociálpszichológia - Európai szemszögből (6., 9., 10., 11., 12., 13., 14-17. fejezet). Akadémiai Kiadó. Aronson, E., Wilson, T. D., Akert, R. M., Sommers, S. R., Page-Gould, E., & Lewis, N., Jr. (2025). Social Psychology (11th ed., Global Edition). Pearson.		
8.2 **AT**	**Didaktikai-tanulási módszerek**	**Megjegyzések**
Sztereotípia és előítélet	Tematizáló előadás, PowerPoint-bemutató, kisfilmek és társadalmi jelenségek bemutatása	Hangsúly a hallgatók vitákba való bevonásán és az esettanulmányok megoldásán; a hallgatók gyakorlati tapasztalatainak kiaknázása az oktatási folyamatban.
Az altruizmus evolúciós és csereelméleti magyarázatai	Tematizáló előadás, PowerPoint-bemutató, kisfilmek és társadalmi jelenségek bemutatása	Hangsúly a hallgatók vitákba való bevonásán és az esettanulmányok megoldásán.
Könyvészet **Kötelező:** Marschalkó, E. E. (2026). Handout. Smith, E. R., & Mackie, D. M. (2004). Szociálpszichológia (5., 7-8., 9., 11., 12., 13. fejezet). Osiris Kiadó. **Opcionális:** Baron, R. A., & Byrne, D. (2003). Social psychology (9th ed., Chaps. 4, 6, 7-8, 9, 10, 11, 12, 13). Allyn & Bacon.		

Hewstone, M., & Stroebe, W. (Eds.). (2007). Szociálpszichológia - Európai szemszögből (6., 9., 10., 11., 12., 13., 14-17. fejezet). Akadémiai Kiadó.
Aronson, E., Wilson, T. D., Akert, R. M., Sommers, S. R., Page-Gould, E., & Lewis, N., Jr. (2025). Social Psychology (11th ed., Global Edition). Pearson.

8.3. **TC**	**Didaktikai-tanulási módszerek**	**Megjegyzések**
1. Reaction paper egy, a könyvészeti listából választott összefoglaló tanulmány (review vagy metaanalízis) alapján, a tematika valamelyik témájához kapcsolódóan	MS Teams Assignment. A kontaktórákon a hallgatók támpontokat kapnak a feladat elkészítéséhez; a segédanyagok a Teamsről tölthetők le.	Arány a végső jegyben: 15%
2. Online kvíz két, a hallgató által választott modul tartalmából	Online kvíz az MS Teams platformon	Arány a végső jegyben: 15%

Könyvészet
Kötelező:
Marschalkó, E. E. (2026). Handout.
Smith, E. R., & Mackie, D. M. (2004). Szociálpszichológia (5., 7-8., 9., 11., 12., 13. fejezet). Osiris Kiadó.
Cikkek a reaction paperhez (a hallgató egy összefoglaló tanulmányt - review-t vagy metaanalízist - választ):
A csoport szociálpszichológiája: Riedl, C., Kim, Y. J., Gupta, P., Malone, T. W., & Woolley, A. W. (2021). Quantifying collective intelligence in human groups. Proceedings of the National Academy of Sciences, 118(21), e2005737118. https://doi.org/10.1073/pnas.2005737118
Normák, konformitás: Legros, S., & Cislaghi, B. (2020). Mapping the social-norms literature: An overview of reviews. Perspectives on Psychological Science, 15(1), 62-80. https://doi.org/10.1177/1745691619866455
Előítélet és sztereotípia: Paluck, E. L., Porat, R., Clark, C. S., & Green, D. P. (2021). Prejudice reduction: Progress and challenges. Annual Review of Psychology, 72, 533-560. https://doi.org/10.1146/annurev-psych-071620-030619
Diszkrimináció / csoportközi viszonyok: Paluck, E. L., Green, S. A., & Green, D. P. (2019). The contact hypothesis re-evaluated. Behavioural Public Policy, 3(2), 129-158.
Proszociális viselkedés: Thielmann, I., Spadaro, G., & Balliet, D. (2020). Personality and prosocial behavior: A theoretical framework and meta-analysis. Psychological Bulletin, 146(1), 30-90. https://doi.org/10.1037/bul0000217
Agresszív viselkedés: Prescott, A. T., Sargent, J. D., & Hull, J. G. (2018). Metaanalysis of the relationship between violent video game play and physical aggression over time. Proceedings of the National Academy of Sciences, 115(40), 9882-9888. https://doi.org/10.1073/pnas.1611617114
Versengés és konfliktus: Balliet, D., Wu, J., & De Dreu, C. K. W. (2014). Ingroup favoritism in cooperation: A meta-analysis. Psychological Bulletin, 140(6), 1556-1581. https://doi.org/10.1037/a0037737
Szerelem és párkapcsolat: Joel, S., Eastwick, P. W., et al. (2020). Machine learning uncovers the most robust self-report predictors of relationship quality across 43 longitudinal couples studies. Proceedings of the National Academy of Sciences, 117(32), 19061-19071. https://doi.org/10.1073/pnas.1917036117
Az érzelmek szociálpszichológiája: Van Kleef, G. A., & Côté, S. (2022). The social effects of emotions. Annual Review of Psychology, 73, 629-658. https://doi.org/10.1146/annurev-psych-020821-010855
Kommunikáció, attitűd, meggyőzés: Albarracín, D., & Shavitt, S. (2018). Attitudes and attitude change. Annual Review of Psychology, 69, 299-327. https://doi.org/10.1146/annurev-psych-122216-011911
Kiközösítés: Hartgerink, C. H. J., van Beest, I., Wicherts, J. M., & Williams, K. D. (2015). The ordinal effects of ostracism: A meta-analysis of 120 Cyberball studies. PLoS ONE, 10(5), e0127002. https://doi.org/10.1371/journal.pone.0127002
Alkalmazások: Walton, G. M., & Wilson, T. D. (2018). Wise interventions: Psychological remedies for social and personal problems. Psychological Review, 125(5), 617-655. https://doi.org/10.1037/rev0000115

8.4. **AA**	**Didaktikai-tanulási módszerek**	**Megjegyzések**
Nem alkalmazható (a tantervben AA = 0 óra)		

Könyvészet

9. Értékelés

Tevékenység típusa	9.1 Értékelési kritériumok	9.2 Értékelési módszerek	9.3 Aránya a végső jegyben
9.4 AI, SI	A terület szaknyelvén megfelelően alkalmazni az elveket, elméleteket és alapvető módszereket. A tantárgyra jellemző modellek szerkesztése a főbb elméleti és kísérleti megközelítések felhasználásával.	Írásbeli vizsga	70%

	A tantárgy alapfogalmainak, főbb paradigmáinak és módszertani irányzatainak leírása. Az információk minőségének értékelése és a fogalmak hierarchizálása terület, terjedelem és meghatározás alapján, a kontextus elvárásainak megfelelően. A problémahelyzetek megoldása többszintű elemzés alapján, a megoldások és/vagy alternatívák felmérésével, a sztereotip megközelítések elkerülésével.		
9.5 TC /AA	A választott tanulmány következtetéseinek pontos megértése és bemutatása; kritikus és reflektív elemzés a tanult elméletek tükrében; világos és koherens megfogalmazás.	Reaction paper (MS Teams Assignment)	15%
	A két választott modul fogalmainak, elméleteinek és kutatásainak ismerete és megértése.	Online kvíz	15%

9.6 A teljesítmény minimumkövetelményei

Ha a hallgató a félévi vizsgán nem éri el az átmenő jegyet (5,00), akkor nem megy át a vizsgán, még akkor sem, ha a 9.5 pontban megjelölt követelményeknek eleget tett.

• A hiányzások (igazolt vagy igazolatlan) maximális aránya a két személyes találkozóból 1 alkalom. Az óralátogatási kötelezettségek elmulasztása a hallgató vizsgáról való kizárását vonja maga után (lásd a kreditszabályzatot).

• A feladatok kötelezőek, kizáró jellegűek, és a vizsgára való jelentkezés előfeltételét képezik. Teljes pontszámot csak a határidőre leadott dolgozatok kaphatnak. A türelmi időszakban (legfeljebb 5 nap késés) a leadott dolgozat pontlevonással még elfogadható. A türelmi időszak után leadott munkák, ha elérik az átmenő minősítést, a végső jegyben 0 pontot érnek, de a hallgató jogosulttá válik a vizsgán való részvételre. A kötelező félév közbeni feladatok a vizsgaidőszakban vagy a pótvizsga-időszakban pótolhatók, de nem számítanak bele a végső jegybe, csupán feljogosítják a hallgatót a vizsgán való részvételre.

• A parciális vizsga nem kizáró jellegű. A parciális vizsgán való részvétel elmulasztása nem vonja maga után a félév végi vizsgáról való kizárást. A parciális vizsga nem pótolható, kivéve orvosilag igazolt esetekben. Orvosilag igazolt hiányzás esetén, a kórházi zárójelentés bemutatásakor (7 napon belül), a hallgató szóbeli vizsgát tehet a megfelelő parciális jegy megszerzése érdekében.

• Azoknak a hallgatóknak, akik nyílt szesszióra, pótvizsgára vagy jegyemelésre jelentkeznek, a tantárgy minden követelményének (jelenlét, parciális vizsgák, feladatok, projektek stb.) eleget kell tenniük. A szemináriumi tevékenységeken és a parciális vizsgákon szerzett jegy csak az adott tanévben érvényes, nem vihető át egy következő tanévre.

• A vizsgák alatti csalás a hallgató egyetemről való kizárását vonja maga után a kreditszabályzatnak megfelelően, a BBTE rektorának döntése alapján, a Kari Tanács javaslatára, amelynek alapját a vizsgáztató tanár által benyújtott írásos panasz képezi. Ez a végső jegy kiszámításában szereplő valamennyi elemre érvényes (félévi vagy pótvizsga, parciális vizsga, félévi feladatok, projektek).

• Plagizált, másolt vagy egyező félévi dolgozatok leadása esetén a hallgató (mindegyik érintett fél) 1-es osztályzatot kap. A vizsga közbeni együttműködést, másolást vagy csalást a vizsgáról való azonnali kizárás követi, 1-es osztályzattal.

10. SDG-ikonok (Fenntartható fejlődési célok/ Sustainable Development Goals)

		A fenntartható fejlődés általános ikonja

								

Tantárgyfelelős
Dr. Marschalkó Eszter Enikő, egyetemi adjunktus

Dátum
25.04.2026

Tantárgytutor(ok)
Dr. Marschalkó Eszter Enikő, egyetemi adjunktus

Távoktatás felelős,
Dr. Kanyaró Kinga, egyetemi adjunktus